

κπ 1.35

Πανίκος ΠΑΙΟΝΙΔΗΣ

Διάλογοι

στο λυκαυγές
της νέας εποχής

Κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο του Πανίκου Παιονίδη : «Διάλογοι – στο λυκαυγές της νέας εποχής».

Όχι, όχι δεν πάει έτσι, δεν είναι μόνο έτσι απλά, “ένα βιβλίο”. Καλύτερα θα ήταν, κυκλοφόρησε το “εγχειρίδιο δημοσιογραφίας” του Πανίκου Παιονίδη, ένα χρήσιμο για τους δημοσιογράφους, δίδαγμα, πως μέσα από ένα ευχάριστο διάλογο μπορεί να βγει μια συνέντευξη. Μα, και πάλι όχι. Μήπως θα ήταν έτσι; Σε σκηνοθεσία Πανίκου Παιονίδη, παρουσιάζεται η υπερπαραγωγή: «Διάλογοι – στο λυκαυγές της νέας εποχής» με δεκαεφτά πρωταγωνιστές παγκόσμιας εμβέλειας. Παίρνεις μια βαθιά εισπνοή, να σε αντέξει να διαβάσεις ένα, ένα τα ονόματα.

Μίκης Θεοδωράκης - Έλλη Παπά - Ίάκωβος Καμπανέλης - Νικηφόρος Βρεττάκος - Κώστας Γαβράς - Γιάννης Λεύκης - Ελένη Αρβελέρ - Κώστας Μόντης - Γιώργος Φιλίππου - Θεόδωρος Στυλιανού - Λίνα Σολωμονίδου - Ιάννης Ξενάκης - Κώστας Αζελός - Φρίντριχ Ντίρενματ - Εντβαντ Σιεβαρνάτζε - Βασίλης Βασιλικός - Μιχάλης Χριστοδουλίδης.

Εχέγγυο επιτυχίας οι πρωταγωνιστές. Εχέγγυο επιτυχίας ο σκηνοθέτης.

Θυμάσαι; έτσι ήταν πάντα: «Θα έρθει ο Παιονίδης». Και η επιτυχία ήταν πάντα εξασφαλισμένη.

Είναι σαν να το ήθελε, σκόπιμα επέλεξε τον χρόνο.

Έρχεται, αυτή τη χρονική στιγμή, για ακόμα μια φορά να κάμει την ανατροπή.

Στην αγνωσία να προτάσσει τη γνώση. Απέναντι στο σκεπτικισμό να προβάλλει την ελπίδα.

Και εσύ, θέλεις να είσαι, και εσύ μαζί τους. Να διαβάζεις το βιβλίο, να διδάσκεισαι από το εγχειρίδιο, να ακούς τις ατάκες, να δεις τα σκηνικά των γυρισμάτων. Σε κλειστούς χώρους, στις ψυχές και το πνεύμα των ανθρώπων μέσα. Σε ανοικτούς χώρους, στο Βραχάτι, στο Νιουσιατέλ «σε μια κατακόρυφη, πευκόφυτη πλαγιά πάνω από τη λίμνη».

Και οι διάλογοι αρχίζουν...

Συνεντεύξεις τις ονομάζουν οι νέοι δημοσιογράφοι, μα δεν είναι. Διάλογοι είναι, φιλικόι ανθρώπινοι διάλογοι.

Δεν είναι οι κονσερβοποιημένες ερωτήσεις, και δεν είναι οι τυποποιημένες απαντήσεις, όπως αυτές που ζήσαμε το πρόσφατο προεκλογικό τρίμηνο.

Καθόμασταν μπροστά στο κουτί και βάζαμε στοιχήματα. «Τώρα θα τον ρωτήσει αυτό. Τώρα θα απαντήσει έτσι». Και πάντα κερδίζαμε το στοιχίμα.

Με όλους αυτούς τους δεκαεφτά εισηγητές, σε ένα διάλογο και ξεχωριστά με τον καθένα, ο Πανίκος σκηνοθετεί.

Οι «Διάλογοι – στο λυκαυγές της νέας εποχής», θα μπορούσε να ήταν το σενάριο μιας επιτυχημένης θεατρικής παράστασης, μια υπερπαραγωγή.

Κλείστε τα μάτια και αφεθείτε.

Με τη μαεστρία του σκηνοθέτη Παιονίδη, δίνεται στον κάθε πρωταγωνιστή της παράστασης, το ερέθισμα μέσα από μια ερώτηση, να αναπτύξει ο ίδιος το ρόλο του μέσα από τα βιώματα του, τη τέχνη του, τα οράματα του.

Κτυπά με μαεστρία το ανάλογο στον καθένα πλήκτρο και το «αναγκάζει» να βγάλει εκείνο τον ήχο που ο ακροατής θέλει να ακούσει. Κ ο Μίκης αρχίζει τη μουσική επένδυση του έργου.

Μα, ο Μίκης δεν είναι μόνο ο παγκοσμίου κύρους μουσικοσυνθέτης. Τον προκαλεί ο Πανίκος σαν αναφέρεται σε θέματα της ποιότητας της ζωής, για να πάρει, εμείς να πάρουμε, την απάντηση: «Τα τρομερά προπαγανδιστικά μέσα, δημιούργησαν μια νέα συνείδηση: τη συνείδηση του τέλειου καταναλωτή. Έτσι, το ιδανικό πλέον της κοινωνίας της κατανάλωσης είναι τα καταναλωτικά αγαθά και οι άνθρωποι τρέχουν πίσω τους...» Και εμείς, με νέες συνειδήσεις, όλο να τρέχουμε για το... ιδανικό.

Φανταστείτε αυτή την παράσταση σε σενάριο γραμμένο από τον θεατρικό συγγραφέα Ντύρενματ, να δίνει ένα χαστούκι στους υπερασπιστές των «αρχών». «Ο μεγάλος αγώνας, είναι ενάντια στη παραφροσύνη!». Χάσαμε το μέτρο κάθε αρχής.

Και αφού προκάλεσε τον Μίκη στα θέματα “ποιότητα της ζωής”, προκαλεί και την Έλλη σε ένα θέμα που και ο ίδιος είναι πολύ ευαίσθητος. Στη εσωτερική ελευθερία του ατόμου. Και η Έλλη Παπά τον πήρε πολύ πίσω: «Γιατί οι αρχαίοι φτάσανε σε αυτά τα ύψη σκέψης; από όπου και αν το ψάξεις, γιατί η σκέψη τους ήταν ελεύθερη». Ίσως και γιατί, λέμε εμείς, δεν τρέχανε για το «ιδανικό»

Δεν είναι όμως, στην υπερ-παραγωγή του Πανίκου, όλοι οι πρωταγωνιστές κάτοχοι πτυχίων και περγαμηνών. Είναι και ένας που, «Η σχολική του μόρφωση ήταν του δημοτικού». Και όμως, όπως γράφει ο Πανίκος «Η σοφία του Θεόδωρου Στυλιανού, λες και ήταν σύμμετρο στοιχείο της ύπαρξης του». Εδώ, διαφαίνεται και μια άλλη πτυχή του χαρακτήρα του Παιονίδη. Θα τον βρείτε σε σαλόνια στο Παρίσι με εξέχοντες λογοτέχνες, θα τον συναντήσετε να συνομιλεί με προσωπικότητες των εικαστικών τεχνών, θα τον συναντήσετε παρέα και με ένα Θεόδωρο του δημοτικού. Δημιουργούσε ο Θεόδωρος, μαστόρευε ο ποιητής. Όχι στην απομίμηση, ναι στη καινοτομία, ο δρόμος που βάδιζε. «Το αναμάσημα είναι το δώρο για τις μετριότητες. Και πρέπει να το πούμε. Είμαστε μάρτυρες ενός κράματος συμβιβασμών. Κάπου φοβάται ο άνθρωπος μας. Φοβάται ψυχικά, φοβάται συναισθηματικά,... φοβάται κάθε συμβιβαστική φόρμουλα»

Η μάνα, η μανά, η μητέρα. Και ο Κώστας Μόντης, ο Αμμοχωστιανός, ο Κύπριος, να επιμένει «Ούτε μπορώ να ζήσω εκτός Κύπρου, οι ρίζες μου είναι τόσο δεμένες με την Κύπρο» να απαγγέλλει τα ποιήματα του «Τρία Γράμματα στη Μητέρα»

Οι «Διάλογοι» σας παίρνουν να δείτε, αυτή την άλλη Ελλάδα, αυτή που τιμά την Ελλάδα, αυτή που μετακόμισε στο Παρίσι, στο πρόσωπο της κυρίας Ελένης Αρβελέρ, να προίσταται στο Κέντρο Μπομπιντού, τον Ιάννη Ξενάκη, «την κορυφαία μορφή, ίσως η ριζοσπαστικότερη και αυστηρότερη διεθνώς στη θεμελίωση μιας εντελώς νέας μουσικής...», όπως τον χαρακτηρίζει η Εγκυκλοπαίδεια «Δομή», να συνθέτει στο Κέντρο Αυτόματης Μουσικής του Παρισιού.

Μείνετε άφωνοι, για το ήθος του ανδρός, και αναπόφευκτα κάντε τη σύγκριση. Στα εξήντα χρόνια της Δημοκρατίας, κόπηκαν τόσες κορδέλες, και αναδείχθηκαν τόσοι «επίτιμοι», κάθε τίτλου, λιγότερες από το παγκόσμιο. Η υπεροψία. Η σεμνότητα. Νικηφόρος Βρεττάκος. «Η Ακαδημία του πρότεινε τον τίτλο της, η εκτίμηση πήρε καθολικό χαρακτήρα, ο ίδιος όμως παρέμεινε λιτός και σεμνός»

Ξεχωριστή θέση, την βρίσκουμε σε πολλά βιβλία του Πανίκου, η αγαπημένη οικογενειακή φίλη των Παιονίδη, η δικιά μας, η Λεμεσιανή Λίνα Σολωμονίδου. «Μια προσωπικότητα της Λεμεσού, που εκφράζει ανάγλυφα, γράφει ο Πανίκος, τη ξύπνια, καλλιεργημένη συνείδηση μιας πόλης με ιστορία και παραδόσεις...». Το βιβλίο σου εκείνο, ήταν αντιηρωικό! Καινοτομούσε!», ο «προκλητικός» Παιονίδης. Και η ξύπνια, καλλιεργημένη και ελεύθερη συνείδηση, με μια μεγάλη αλήθεια: «Ναι, ήταν μια φωνή διαμαρτυρίας για την εκμετάλλευση της θυσίας των ανθρώπων, που αγωνίστηκαν και έδωσαν τη ζωή τους γι’ αυτά που πίστεψαν, και που άλλοι είτε συνειδητά, είτε πολλές φορές ασυνείδητα, τους μεταχειρίστηκαν για δική τους προβολή»

Πανίκο, σε ευχαριστούμε. Σε ευχαριστούμε γιατί μας γνώρισες με τους δεκαεφτά αυτούς ανθρώπους. Τάκης Μιχαήλ

99639452

Λιμήτη και Λιμήτησα.

Ε, μην περιμένετε περιγραφή όλου του βιβλίου.

Προτείνεται να το πάρετε, να το διαβάσετε. Οι «Διάλογοι – στο λυκαυγές της νέας εποχής», είναι το εισιτήριο συμμετοχής σε αυτή την υπέροχη υπερπαραγωγή που σκηνοθέτησε ο Παιονίδης, ο αγαπημένος όλων μας Πανίκος.